

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ І МУЗЕЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчальної роботи
Ірина СТАШЕВСЬКА

Ірина Сташевська
серпень 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Освітня програма: Туризмознавство

Спеціальність 242 Туризм

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Робоча програма з курсу «Інформаційні системи та технології» для студентів спеціальності 242 «Туризм» за освітньою програмою «Туризмознавство», 17 с.

Мова навчання — українська.

Розробник:

Віктор Яруга, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних технологій

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри інформаційних технологій
Протокол від « 25 » серпня 2020 року № 2

Завідувач кафедри інформаційних технологій

_____ Георгій АСЄЄВ

Затверджено на засіданні ради факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності

Протокол від « 25 » серпня 2020 року № 1

Голова ради факультету _____

_____ Алла СОЛЯНИК

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 242 Туризм	Рік підготовки:	
		2-й	–
		Семестр	
		4-й	–
		Лекції	
		20 год.	год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3, самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший Ступінь вищої освіти: бакалавр	Практичні	
		10 год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	год.
		Вид контролю:	
залік	–		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи для денного відділення становить **30/60**.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Інформаційні системи та технології» – вибіркова навчальна дисципліна, яка в контексті сучасних досягнень інформаційних технологій посилює світоглядну та теоретичну фахову підготовку бакалаврів спеціальності 242 «Туризм».

Предмет вивчення курсу – архітектура та програмне забезпечення персональних комп'ютерів, а також сучасні методи застосування інформаційних систем і технологій при вирішенні різноманітних завдань сфери обслуговування.

Дисципліна «Інформаційні системи та технології» сприяє підвищенню ефективності використання студентами засобів обчислювальної техніки та відповідних методів в освоєнні комплексу загальних, спеціальних та професійних дисциплін та у подальшій професійній діяльності.

Мета викладання навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології» полягає у формуванні у майбутніх фахівців актуального рівня інформаційної та комп'ютерної культури, наданні теоретичних знань з основ інформатики, практичних навичок роботи на сучасній комп'ютерній техніці та використання інформаційних систем і технологій для вирішення різноманітних завдань у практичній діяльності за фахом.

Вивчення дисципліни «Інформаційні системи та технології» для успішного здійснення професійної діяльності у сфері туризму формує наступні **загальні та спеціальні компетентності**.

ЗК2. Здатність до аналізу і синтезу.

ЗК4. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК5. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань.

ЗК6. Навички використання інформаційних та комунікативних технологій.

ЗК11. Здатність планувати та управляти власним часом.

ФК2. Уміння застосовувати фахові знання на практиці.

ФК10. Уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.

ФК16. Уміння працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

Пройшовши курс дисципліни «Інформаційні системи та технології» здобувачі мають демонструвати наступний **програмний результат**:

РН9) організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки;

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- залік;
- контрольні завдання;
- презентації результатів виконаних студентами практичних завдань;
- презентації результатів виконаних студентами завдань з самостійної роботи.

2. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Інформаційні технології

Тема 1. Основні поняття інформаційних технологій

Вступ. Огляд літератури. Предмет і основні завдання дисципліни, її зв'язок з іншими навчальними дисциплінами. Охорона праці в комп'ютерних класах. Роль комп'ютерної техніки у сучасному суспільстві.

Загальні відомості про інформацію, інформаційні технології та системи. Форми подання інформації. Одиниці виміру інформації. Економічна інформація. Класифікація економічної інформації.

Короткий історичний огляд передумов створення електронних обчислювальних засобів. Поняття «комп'ютер» та «електронна обчислювальна машина». Стислий опис характеристик електронних обчислювальних машин, приналежних до різних поколінь. Загальні перспективи подальшого розвитку комп'ютерів. Роль і призначення обчислювальної техніки в умовах ринкової економіки. Сфери застосування персональних комп'ютерів (ПК).

Поняття «архітектура комп'ютера». Загальний опис алгоритмічної моделі Т'юринга. Правила символного запису переходів машини Т'юринга з одного стану до іншого (система команд, таблиця, перелік змінювання повних станів). Опис принципів фон Неймана щодо структури та функцій обчислювальної системи. Стислий структурно-функціональний опис сучасного персонального комп'ютера, характеристика його основних пристроїв (клавіатура, монітор, маніпулятор «миша», системний блок, системна плата, системна шина, тактовий генератор, центральний процесор, запам'ятовувальні пристрої). Периферійні пристрої. Поняття термінів «адаптер», «курсор», «фокус», «щиглик», «подвійний щиглик», «перетаскування» тощо. Робота із зовнішніми пристроями комп'ютера: клавіатурою, «мишею», монітором, системним блоком, дисковими накопичувачами, принтером.

Тема 2. Програмне забезпечення комп'ютерів. Операційні системи

Програмне забезпечення комп'ютера. Поняття термінів «програма», «програмне забезпечення», «базове програмне забезпечення», «офісне програмне забезпечення», «програмна конфігурація». Склад і структура програмного забезпечення та міжпрограмного інтерфейсу. Класифікація програмного забезпечення. Коротка характеристика програмного забезпечення базового, системного, службового та прикладного рівнів.

Системне програмне забезпечення. Поняття та призначення операційної системи. Типи операційних систем, їх функції. Багатовіконна операційна система Windows, її інтерфейс: робочий стіл, панель завдань. Завантаження програм у операційній системі Windows. Головне меню Windows, системне меню, меню програм, контекстне меню. Їх структурування. Елементи діалогових вікон. Структура вікон, керування ними: переміщення, зміна розмірів, закриття. Багатозадачність Windows. Довідкова система Windows та її використання. Конфігурування оболонки Windows.

Принципи організації збереження та пошуку інформації у ПК. Основні поняття файлової системи, збереження інформації у пам'яті ПК. Поняття про файли, теки та ярлики. Правила формування імен об'єктів. Типи файлів. Поняття про шлях до об'єкту. Команди операційної системи. Файловий менеджер «Провідник». Типові операції з теками та файлами. Створення, перенесення, копіювання, перейменування та видалення об'єктів. Запуск файлів. Пошук, відтворення, сортування та виділення об'єктів. Властивості об'єктів.

Принципи створення та збереження нових документів під час роботи з програмами в системі Windows. Відкриття документа. Робота з декількома вікнами.

Службове програмне забезпечення. Програми стиснення інформації та робота з ними. Цінування міри стиснення файлів. Створення архівів. Додавання файлів до архіву, видалення файлів із архіву, видобування файлів із архіву. Перегляд складу архіву. Використання й порівняння різних методів стиснення інформації. Перевірка архіву на цілісність. виправлення пошкодженого архіву. Створення заблокованих архівів, застосування паролів. Створення багатотомних архівів та архівів, що саморозкриваються.

Поняття про резидентні програми та комп'ютерні віруси. Узагальнена схема зараження пам'яті ПК вірусами. Види вірусів та антивірусного програмного забезпечення. Запобігання інфікуванню ПК. Робота з антивірусними програмами.

Стандартні засоби Windows щодо обслуговування файлів та дисків (форматування, перевірка поверхні, дефрагментація дисків, особливості копіювання та перенесення об'єктів).

Прикладні програми та сфери їх застосування. Пакети офісного прикладного програмного забезпечення LibreOffice (LO) та OpenOffice.org (OOo). Додатки LO/OOo Writer, LO/OOo Calc, LO/OOo Base.

Тема 3. Технології створення баз даних

Поняття бази даних (БД). Вимоги до організації даних: ненадмірність; сумісне використання даних; розширюваність БД; спрощеність роботи із БД; ефективність доступу до даних; цілісність БД; незалежність даних від програм; таємність. Призначення й класифікація систем управління БД (СУБД) ієрархічного, мережевого та реляційного типів. СУБД реляційного типу. Визначення. Можливості СУБД реляційного типу. Порівняльна характеристика сучасних пакетів СУБД. Проектування БД. Визначення файлу БД. Поля і записи. Структура БД (ім'я, тип, розмір поля). Режим роботи СУБД.

Робота з СУБД LO/OOo Base. Створення та редагування БД. Утворення одно-табличних БД. Типи полів, їх параметри. Використання майстрів та конструкторів баз даних та таблиць для утворення одно-табличної БД. Первинний ключ. Індокси. Перегляд та редагування значень полів. Особливості проектування багато-табличних баз даних. Установлення зв'язків між таблицями. Відношення «один-до-одного», «один-до-багатьох», «багато-до-багатьох». Нормалізація багато-табличних баз даних. Встановлення умов цілісності даних. Введення, редагування, виділення, пошук, замінування та упорядкування даних в режимі таблиці. Переміщення в середині таблиці. Застосування звичайного, розширеного фільтрів та фільтру за виділеним фрагментом. Збереження даних.

Поняття форми. Утворення найпростіших форм засобом автоформа. Застосування майстра форм для швидкого створення складних форм (стрічкових, табличних). Використання конструктора форм для створення нових та редагування форм, що вже існують. Елементи керування форми: перемикачі, списки тощо. Панелі керування: конструктор форм, формат (форма/звіт), панель елементів. Складові частини форми: назва форми, область даних, примітка форми, верхній та нижній колонтитули.

Вибір даних з таблиць за допомогою запитів. Утворення запитів за допомогою майстра та конструктора. Утворення простих запитів та таких, що перехрещуються. Запуск та збереження запитів. Рекомендації з утворення звітів. Утворення звітів за допомогою інструменту «автозвіт». Утворення полів, що розраховуються. Попередній перегляд звітів.

Тема 4. Технології створення комп'ютерних презентацій

Поняття про комп'ютерні презентації, їх переваги порівняно з традиційним показом слайдів.

Основні вимоги до інформаційного наповнення презентацій. Явна та прихована мета презентації. Вимоги до вступної частини презентації. Стандартні вирази основної частини презентації. Прикінцева частина презентації: висновки, подяка, контактна інформація, відповіді на питання. Сценарії прикінцевої частини.

Загальні рекомендації щодо дизайну та доповіді презентацій.

Програма створення комп'ютерних презентацій LO/OOo Impress, її можливості, призначення та сфера застосування. Запуск програми та вихід із неї. Структура та елементи діалогового вікна. Головне меню, стандартна та спеціальні панелі інструментів для малювання. Компоненти презентації LO/OOo Impress. Поняття майстрів і шаблонів. Об'єкти та розмітки.

Створення нової презентації та її збереження. Введення тексту. Редагування та форматування тексту. Перевірка орфографії. Використання структур.

Додавання слайдів до презентації. Редагування слайдів. Створення, редагування та форматування об'єктів презентації.

Вставка малюнків, таблиць, діаграм. Створення спеціальних ефектів. Форматування тексту. Налаштування параметрів показу презентації та властивостей об'єктів презентації. Демонстрація презентацій.

Розділ 2. Інформаційні системи в менеджменті

Тема 5. Інформаційні системи та їх місце в управлінні підприємством та економікою

Підприємство як складна цілеспрямована організаційна система. Управління як функція системи. Поняття управління та системи. Ізоморфізм (аналогічність) та емерджентність (цілісність) систем. Розподіл систем за класами: абстрактні та матеріальні; прості, великі, складні та інші. Визначення та особливості соціальних, соціально-економічних та антропогенних систем (АГС). Системний підхід як метод дослідження складних систем. Тлумачення задач аналізу та синтезу системи. Характеристика підприємства з позиції загальних принципів побудови і функціонування систем. Система управління (СУ) підприємством. Визначення інформаційної системи (ІС) на основі замкненого інформаційного контуру СУ.

Роль і місце ІС в управлінні економікою. Класифікація ІС за різними ознаками: рівнем діяльності, рівнем автоматизації процесів управління, ступенем централізації обробки інформації та ступенем інтеграції функцій. Характеристика ІС різних рівнів діяльності: державних, територіальних, галузевих, виробничих об'єднань та окремих підприємств. Структура та складові ІС: частини, підсистеми, комплекси задач, задачі. Компоненти частини забезпечення та функціональної частини. Типові задачі автоматизованого розрахунку. Постановка завдань, розроблення алгоритмів, отримання результатних даних.

Тема 6. Економічна інформація, засоби її формалізованого опису та технології оброблення

Поняття інформації. Економічна інформація (ЕІ), її властивості та види. Логічна та фізична структура даних. Форми подання ЕІ. Аспекти оцінки ЕІ.

Засоби формалізованого опису ЕІ: класифікація та кодування. Ієрархічний та фасетний методи класифікації. Види методів кодування. Реєстраційні методи кодування: порядковий та серійно-порядковий. Класифікаційні методи кодування: послідовний та паралельний.

Інформаційні ресурси підприємства: внутрішня та зовнішня його інформація. Складові управління інформаційними ресурсами.

Визначення термінів «технологія», «інформаційна технологія» (ІТ) та їх порівняння. Класифікація ІТ: традиційна та автоматизована, забезпечувальна та функціональна. Характеристика технологій інтерфейсу користувача та обробки різних видів інформації. Технології централізованого та розподіленого оброблення інформації (комп'ютерні мережі, Інтернет). Технологія мультимедіа. Складові ІТ: технологічний процес та операція.

Сучасні технологічні засоби оброблення інформації: «клієнт-сервер», Intranet, OLAP, мережі АРМ управлінського персоналу, CASE-технології, програмні агенти.

Тема 7. Організація інформаційної бази системи оброблення інформації

Поняття: «інформаційна база» (ІБ), «позамашинна ІБ», «машинна ІБ» та їх місце в інформаційному забезпеченні ІС. Принципи розробки та вимоги до ІБ. Процеси створення позамашинної ІБ. Носії інформації, їхній склад та

характеристика. Уніфікована система первинної документації, поняття, склад та вимоги. Унікальні форми вхідної та вихідної документації.

Способи організації машинної ІБ та переваги концепції баз даних (БД). Поняття, класифікація та склад автоматизованого банку даних. Характеристика логічної та фізичної моделей БД. Методи створення оптимальної моделі БД. Теорія нормалізованих відношень.

Потреби використання «сховища даних» у технології БД.

Побудова логічних та фізичних моделей засобами CASE- технологій.

Тема 8. Інформаційні системи в економіці

Особливості побудови та функціонування інформаційних систем: виробничого менеджменту (ICBM), маркетингу (ICM), фінансового аналізу та бухгалтерського обліку.

Характеристика складових (підсистем) ICBM: технічна підготовка, техніко-економічне планування та вирішення завдань оперативного управління виробництвом на підприємстві. Типи завдань, які вирішуються в ICBM. Організаційно-функціональна структура мережі АРМ управління виробництвом. Інформаційна система управління проектами «OpenProj». Створення мережевого графіка проекту. Діаграма Ганта. Планування витрат на ресурси та завдання. Корегування плану проекту. Засоби супроводження проекту.

Характеристика складових (підсистем) ICM: розроблення стратегії і планування маркетингу; дослідження ринку і попиту на товар; дослідження товару і товарна політика ціноутворення; збут товарів; рекламна діяльність; контроль маркетингової діяльності. Типи завдань, які вирішуються в ICM.

Функціональні характеристики фінансово-аналітичних ІС. Система аналізу фінансового стану і результатів діяльності підприємства Audit Expert. Система фінансового моделювання та бізнес-планування Project Expert.

Вимоги до аналітичного обліку в бухгалтерських ІС. Класифікація програмних систем для автоматизації бухгалтерських робіт. Програма «ІС: Підприємство». Автоматизація розділів бухгалтерського обліку. Стандартні звіти. Інструментальні засоби.

Моделі життєвого циклу (ЖЦ) ІС підприємства: каскадна, поетапна та спіральна. Основні етапи ЖЦ. Стадії та етапи створення ІС за державним стандартом.

Підходи до створення автоматизованих ІС: структурно-орієнтовані, об'єктоорієнтовані, процесно-орієнтовані.

Структурний аналіз. Властивості структурно-орієнтованих методів. Графічні засоби зображення результатів структурного аналізу: діаграми потоків даних (DFD), діаграми «суть-зв'язок» (ERD) та діаграми переходів стану (STD). Структурне проектування.

Об'єктоорієнтовані методи аналізу. Об'єкти та класи. Принципи створення об'єктів: інкапсуляції, успадкування, поліморфізму. Об'єктоорієнтоване проектування.

Процесно-орієнтований підхід до створення ICM як засіб дослідження та автоматизації бізнес-процесів. Визначення бізнес-процесу. Конвергенція

управлінських та інформаційних технологій. Реінжиніринг бізнес-процесів під час впровадження ІС. CASE-технології ВРwin компанії Computer Associates створення моделей AS-IS (як є) та TO-BE (як буде), реінжиніринг бізнес-процесів.

Еволюція ІС: MRP (початок 70-х років ХХ ст.), MRPII (кінець 70-х років ХХ ст.), ERP (кінець 80-х років ХХ ст.), APS та CIM (середина 90-х років ХХ ст.), CSRP, SCI та CRM (друга половина 90-х років ХХ ст.).

Тема 9. Інтегровані інформаційні системи

Класи інтегрованих інформаційних систем (ІС) за функціональними можливостями та рівнями інтеграції: малі, середні та великі. Корпоративні та локальні ІС.

Досвід впровадження малих ІС: «Галактика», «Ресурс», SunSystems, Scala та ін.

Програмний комплекс «Галактика». Функціональні контури системи: адміністративного та оперативного управління, бухгалтерського обліку та управління виробництвом Модульна структура контурів. Склад завдань, які можуть вирішувати модулі.

Загальна характеристика середніх ІС: MIRACLE V, JD Edwards (Robertson & Blums), SyteLine (СОКАИ/SYMIХ) та ін.

Інформаційна система управління підприємством MIRACLE V. Базові принципи побудови. Основні компоненти: сховище, інструментарії для побудови, графічного відтворення, виконання та моделювання бізнес-процесів, системи запитів і розробки прикладні додатки.

Досвід впровадження великих ІС: SAP/R3 (SAP AG), Baan, Oracle Application та ін.

Система управління корпоративними бізнес-процесами SAP/R3.

Трирівнева структура інформаційного середовища SAP/R3. Складові нижнього рівня прикладні програми та джерела даних. Другий рівень ІС: логістики, аналізу внутрішньогосподарської діяльності, фінансового обліку і звітності та управління персоналом. Третій рівень: сховище та адміністративна система верхнього рівня, яка використовує технологію OLAP.

Визначення систем підтримки прийняття рішень (СППР). Напрями застосувань СППР. Основні функції та властивості СППР. Покоління СППР. Властивості та недоліки першого покоління СППР. Функції та можливості систем другого покоління. Архітектура СППР: інтерфейс користувача, БД та база моделей. Основні відмінності АІС та СППР Проблеми широкого впровадження та застосування СППР у розподіленому середовищі. Досвід використання в економіці СППР: «Симплан», PIMS, ISDS, IFPS та ін.

Визначення експертних систем (ЕС). Досвід та області застосування ЕС. Класифікації ЕС за призначенням та зв'язком із реальним часом. Форма подання знань в ЕС. Властивості та вимоги до ЕС. Архітектура ЕС: база знань (БЗ), машина виведення та інтерфейс користувача. Функції користувача та інженера знань. Основні фази розроблення БЗ. Іntenсiональнi та екстенсiональнi знання БЗ. Інструментальні засоби створення ЕС.

Загальна характеристика та класифікація комп'ютерних тренінгових систем (КТС). Характеристика об'єктів моделювання та їх економічних параметрів. Математичне та програмне забезпечення КТС.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
л		п.з.	с.р.	л		п.з.	с.р.	
Розділ 1. Інформаційні технології								
Тема 1. Основні поняття інформаційних технологій.	2	2	–	–	–	–	–	–
Тема 2. Програмне забезпечення комп'ютерів. Операційні системи.	10	4	–	6	–	–	–	–
Тема 3. Технології створення баз даних.	10	2	–	8	–	–	–	–
Тема 4. Технології створення комп'ютерних презентацій.	10	–	–	10	–	–	–	–
Разом за розділом	32	8	0	24	–	–	–	–
Розділ 2. Інформаційні системи в менеджменті								
Тема 5. Інформаційні системи та їх місце в управлінні підприємством та економікою.	6	2	–	4	–	–	–	–
Тема 6. Економічна інформація, засоби її формалізованого опису та технології оброблення.	6	2	–	4	–	–	–	–
Тема 7. Організація інформаційної бази системи оброблення інформації.	6	2	–	4	–	–	–	–
Тема 8. Інформаційні системи в економіці.	34	4	10	20	–	–	–	–
Тема 9. Інтегровані інформаційні системи.	6	2	–	4	–	–	–	–
Разом за розділом	58	12	10	36	–	–	–	–
Усього годин	90	20	10	60	–	–	–	–

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Інтерфейс користувача OpenProj	2
2.	Внесення задач до файлу проекту, призначення ресурсів	4
3.	Перевірка та коректування плану проекту	2
4.	Внесення змін до проекту	2
	Усього	10

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1. Інформаційні технології	24
1.	Основні прийоми роботи з Windows	2
2.	Робота з текстовими даними	2
3.	Обчислення табличних даних	2
4.	Бази даних та системи управління базами даних	8
5.	Створення презентації бізнес-плану	10
	Розділ 2. Інформаційні системи в менеджменті	36
6.	Поняття про інформаційні системи в менеджменті	4
7.	Поняття про економічну інформацію	4
8.	Інформаційна база системи оброблення інформації	4
9.	Поняття про управління проектами. Інтерфейс системи OpenProj	8
10.	Супроводження проекту	6
11.	Техніки внесення змін до файлу проекту	6
12.	Інтегровані інформаційні системи	4
	Усього	60

Методи навчання

При вивченні дисципліни використовуються словесні (лекція, дискусія), наочні (демонстрація, ілюстрація), практичні методи навчання (практичні заняття та самостійна робота), а також робота з друкованими, електронними виданнями, методи програмування навчання, програмований контроль, навчальний контроль, ситуаційний метод.

Використовується блочно-модульна технологія, згідно з якою після вивчення блоку теоретичних тем, розкритих на лекційних заняттях проводиться опитування студентів за цими темами; після виконання студентами кожного практичного завдання виконується контроль його виконання.

Використовується проектно-дослідницька технологія, відповідно до якої на самостійну роботу студентам пропонується скласти бізнес-план у виді реферату, побудувати до нього проект та зробити презентацію. Після виконання, студенти доповідають та захищають свою роботу.

Форми контролю

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Інформаційні системи та технології» здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю у формі заліку.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних практичних

завдань та, у підсумку, рівня оволодіння ним темою конкретного практичного заняття. Об'єктом оцінювання знань студентів в процесі поточного контролю є:

1) систематичність, активність та змістовність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу на практичних заняттях та під час самостійної роботи;

2) виконання завдань практичних занять;

3) виконання завдань самостійної роботи.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу, умінь самостійно опрацьовувати завдання, здатності осмислити зміст теми чи розділу. При контролі систематичності та активності роботи оцінюються: рівень знань, продемонстрований при виконанні завдань практичних занять та самостійної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється за рейтинговою системою без проведення заліку. Якщо студент набрав менш ніж 60 балів, підсумковий контроль здійснюється з проведенням заліку. Форма проведення заліку – контрольні завдання.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль									Залік	Сума
Розділ 1				Розділ 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
2	4	2	20	4	2	4	40	2	20	100

T1, ..., T9 – теми розділів

Розподіл балів за формами контролю:

- відвідування лекційного заняття — до 4 балів;

- захист звіту з виконаного практичного завдання — до 10 балів;

- захист звіту з самостійної роботи студента — до 10 балів.

Можлива кількість балів, набраних до заліку — до 80 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою, залік
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

- 1) підручники,
- 2) навчальні посібники,
- 3) опорний конспект лекцій,
- 4) навчально-методичне забезпечення дисципліни,
- 5) ілюстративні матеріали.

3. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Нужний Є.М. Інструментальні засоби електронного офісу : навч. посіб. / Є.М. Нужний, І.В. Клименко, О.О. Акімов. — К. : «Центр учбової літератури», 2016. — 296 с.
2. Інформатика і системологія : конспект лекцій. — Рубіжне : ІХТ СХУ ім. В. Даля, 2011. — 93 с.
3. Демиденко М.А. Введення в сучасні бази даних : навч. посіб. / М.А. Демиденко. — Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2020. — 38 с.
4. Анісімов А.В. Інформаційні системи та бази даних. Частина 1 : навч.-метод. посіб. / А.В. Анісімов, П.П. Кулябко. — К. : КНУ, 2017. — 110 с.
5. Мулеса О.Ю. Інформаційні системи та реляційні бази даних : навч. посіб. / О.Ю. Мулеса. — Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2018. — 118 с.
6. Петренко О.Я. LibreOffice Calc: працюємо з електронною таблицею : навч. посіб. / О.Я. Петренко — К. : ПДО, 2014. — 40 с.
7. Авраменко В.С. Проектування інформаційних систем : навч. посіб. / В.С. Авраменко, А.С. Авраменко. — Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2017. — 434 с.
8. Вовкодав О.В. Сучасні інформаційні технології : навч. посіб. / О.В. Вовкодав, Х.В. Ліп'яніна. — Тернопіль : ТНЕУ, 2017. — 500 с.
9. Сусіденко В.Т. Інформаційні системи і технології в обліку : навч. посіб. / В.Т. Сусіденко. — К. : «Центр учбової літератури», 2016. — 224 с.
10. Інформаційні системи і технології на підприємствах : конспект лекцій / Укл. В.М. Охріменко, Т.Б. Воронкова. — Харків : ХНАМГ, 2016. — 185 с.
11. Інформаційні системи та технології на підприємстві : конспект лекцій / Розроб. М.С. Федорова. — Херсон : ЕТТ ХНТУ, 2015. — 157 с.
12. Бенько М.М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку : монографія / М.М. Бенько. — К. : КНТЕУ, 2010. — 336 с.
13. Томашевський О.М. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів : навч. посіб. / О.М. Томашевський, Г.Г. Цегелик, М.Б. Вітер, В.І. Дудук. — К. : Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. — 296 с.
14. Соколов В.Ю. Інформаційні системи і технології : навч. посіб. / В.Ю. Соколов. — К. : ДУІКТ, 2010. — 138 с.
15. Прикладні інформаційні системи : конспект лекцій / Укл. І.Б. Шевчук. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. — 58 с.

Інформаційні ресурси

1. Віртуальний музей історії обчислювальної техніки:
<http://m.itvdpd.org.ua/index.html>
2. Коротке керівництво з LibreOffice: <https://libreoffice.readthedocs.io/ru/latest/>
3. Форум підтримки користувачів LibreOffice, Apache OpenOffice, OpenOffice.org: <http://forumooo.ru/index.php?topic=4734.0>
4. Керівництва користувача OpenOffice.org 3.x: https://wiki.openoffice.org/wiki/RU/documentation/ooo3_user_guides
5. Проект з документування OpenOffice.org: <https://wiki.openoffice.org/wiki/RU/documentation>
6. Доступно і просто про роботу в офісних пакетах: <http://myooo.ru/content/view/136>
7. Богданов В. Ілюстроване керівництво з Microsoft Project:
<http://www.taurion.ru/project>
8. ComputerWorld Ukraine: www.computerworld.com.ua
9. Електронний навчальний ресурс "ІНФОРМАТИКА+": <https://informatika-resurs.jimdofree.com/>
10. Навчальні матеріали онлайн: <https://pidru4niki.com/>
11. Навчальні матеріали для студентів: <http://studme.com.ua/default.htm>
12. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка:
<http://www.korolenko.kharkov.com>
13. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого: <http://www.nplu.org>
14. Національна бібліотека України В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Навчальне видання

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Інформаційні системи та технології**

спеціальність 242 «Туризм»

Розробник:

В.О. Ярута, доцент кафедри інформаційних технологій, канд. техн. наук, доцент

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерна верстка
Ярути В.О.